

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 26-03-2019

Mødedato Tirsdag d. 26. marts 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af Pårørendepolitik for Odense Kommune - I samarbejde med de pårørende.....	3
Beslutning om etablering af træværksted på Bregnevej (Odense Værkstederne).....	5
Bystrategi 2019 til politisk høring i fagudvalg.....	7
Drøftelse af, om der skal søges en pulje fra satspuljen.....	9
Drøftelse af udfordringer til budget 2020.....	10
Drøftelse af et nyt myndighedssnit for de mest udsatte borgere mellem Ældre- og Handicapforvaltn	15
Orientering om et nyt tilsyn ved navn Ældretilsynet.....	17
Orientering om opsamlingsrapport for uanmeldte tilsyn på plejecentre.....	18
Orientering om Socialtilsynets tilsyn.....	19
Orientering om Ankestyrelsens principafgørelse vedr. hjemmehjælp mv.....	20
Orientering om status på frikommuneforsøget om tilkøbsydelse.....	21
Orientering om revision af BPA-ordning.....	22
Aktuelle sager.....	23
Forslag fra Gruppe A vedrørende Udfordring omkring kendskab til økonomien ved kviklån - og ma	24

Punkt 1: Godkendelse af Pårørendepolitik for Odense Kommune - I samarbejde med de pårørende

00.01.10-P22-1-18

Resume

I denne sag indstilles, at byrådet godkender Odense Kommunes pårørendepolitik - *I samarbejde med de pårørende* (se bilag 1).

Byrådet har besluttet, at der skal laves en politik for pårørende. Beslutningen er truffet i anerkendelse af, at pårørende har en stor betydning og selv er i risiko for at blive belastet af deres rolle som pårørende. Målet er, at politikken skal være medvirkende til at skabe en mere omsorgsfuld og understøttende ramme for en stor gruppe mennesker i Odense Kommune.

Det er Ældre- og Handicapudvalget, der har haft ansvaret for at udforme politikken, der skal gælde for hele kommunen. Selve begrebet *pårørende* er defineret som en person, der har et nært forhold til mennesker, der har særlige psykiske, fysiske og/eller sociale udfordringer.

I forbindelse med udarbejdelsen af politikken har der været gennemført interviews med pårørende. Der har været afholdt to workshops i september 2018 med inddragelse af cirka 150 borgere, pårørende, repræsentanter fra interesseorganisationer, politikere og embedsmænd. Og derudover har en referencegruppe bestående af cirka 10 pårørende og repræsentanter fra interesseorganisationer været med i tilblivelsen af politikken.

Fagudvalgene har på deres respektive møder drøftet temaerne i politikken den 9/10 2018. Efterfølgende har Ældre- og Handicapudvalget på dets møde den 27/11 2018 godkendt de fire temaer i politikken; Bekymring, Sorg og glæde, Information og vejledning, En tryk hverdag samt Den gode kommunikation.

Herefter har der været udarbejdet et udkast til pårørendepolitikken, som har været i høring i januar 2019. De indkomne høringssvar er herefter - for de flestes vedkommende - blevet indarbejdet i politikken. I bilag 2 er der en oversigt over høringssvarene.

Effekt

Målet for Pårørendepolitikken er at bidrage til at støtte de pårørende i deres hverdag og skabe en mere omsorgsfuld og understøttende ramme for pårørende i Odense. Pårørendepolitikken forventes at have en positiv effekt for følgende odensemål: **Flere borgere er sunde og trives, Flere funktionsdygtige ældre og handicappede og Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber.**

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender Odense Kommunes pårørendepolitik - *I samarbejde med de pårørende*.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget ændrede følgende formulering på side 10 i Pårørendepolitikken fra:

"Og så ville det da heller ikke gøre noget, hvis de ikke skulle have mad fra det der storkøkken"

til følgende formulering:

"Jeg kunne også godt tænke mig, hvis de selv lavede mad på plejehjemmet".

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler herefter indstillingen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé, økonomiafsnit og bilag.

Økonomi

Byrådet har i forbindelse med aftalen om budget 2019 afsat 3,0 mio. kr. i 2019 og frem til Pårørendepolitikken. Midlerne er placeret under Ældre- og Handicapudvalget, og skal understøtte det fremadrettede arbejde med Pårørendepolitikken i Odense Kommune.

Bilag

Høringsvar fra høringsperioden (januar 2019)

Pårørendepolitik for Odense Kommune

Punkt 2: Beslutning om etablering af træværksted på Bregnevej (Odense Værkstederne)

00.01.10-A00-3-15

Resume

I denne sag indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen, at byrådet godkender den fremtidige placering af "Træværkstedet" på Bregnevej. Træværkstedet er en del af Odense Værkstederne, som både er beskyttet beskæftigelse og et aktivitets- og samværstilbud for personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

I april 2017 godkendte byrådet en samling af Odense Værkstederne på Rytterkasernen, herunder også placering af Træværkstedet på Rytterkasernen. Der blev samtidig godkendt en anlægsfinansiering på 26 mio. kr. Fra december 2018 er Odense Værkstedernes afdelinger - Camillagården, Skovgården og Kulturhuset – derfor blevet lagt sammen i nyrenoverede bygninger på Rytterkasernen i centrum af Odense.

Træværkstedet, som hidtil har været placeret på Camillagården, ønskes etableret på Bregnevej i stedet for på Rytterkasernen. Odense Værkstederne har i forvejen en værkstedsproduktion på Bregnevej. En samling af opgaverne på Bregnevej vil øge og målrette værkstedstilbuddet til brugerne af Odense Værkstederne. Den daglige drift vil samtidig have mulighed for mere effektivt at kunne tilrette tilbuddene og opgaverne.

En placering af Træværkstedet på Bregnevej kan holdes indenfor anlægsfinansieringen på 26 mio. kr. Der er i anlægsbevillingen på de 26 mio. kr. disponeret 1,5 mio. kr. til tilbygning, ombygning og etablering på Bregnevej. Der vil være en årlig forøgelse af driftsudgifterne på 37.002 kr. Denne merudgift afholdes af Ældre- og Handicapforvaltningen over servicerammen og finansieres indenfor eksisterende budget på Odense Værkstederne.

Under forudsætning af byrådets godkendelse forventes Træværkstedet klar til ibrugtagning januar 2020.

Handicaprådets hørings svar er vedlagt som bilag.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

En etablering af træværkstedet på Bregnevej vil betyde, at Odense Værkstedernes produktion bliver samlet på Bregnevej og tilsvarende, vil aktivitets- og samværstilbuddene blive samlet på Rytterkasernen. Det forventes, at indsatserne på Rytterkasernen og Bregnevej herefter kan målrettes yderligere til gavn for borgerne og medarbejderne.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til Ældre- og Handicapudvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Værkstedernes træværksted etableres på Bregnevej og ikke på Rytterkasernen, som forudsat i byrådsbeslutning i april 2017.

Under forudsætning af, at indstillingspunkt 1 godkendes, indstiller **Ældre- og Handicapforvaltningen** og **By- og Kulturforvaltningen** til respektive udvalg, at byrådet godkender:

2. Der flyttes 37.002 kr. årligt vedrørende forøgelse af driftsudgifterne til træværkstedet på Bregnevej fra Ældre- og Handicapudvalget til By- og Kulturudvalget fra 2020 og fremefter.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingens punkt 1 og 2.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 2.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlem Mathilda Printzlau-Paulsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé og økonomiafsnit.

Økonomi

Etableringen af træværkstedet på Bregnevej for 1,5 mio. kr. kan holdes indenfor den oprindelige anlægsbevilling til etablering af Odense Værkstederne på 26 mio. kr.

Som følge af til- og ombygning på Bregnevej forventes der øgede driftsudgifter i By- og Kulturforvaltningen til blandt andet forbrugsafgifter og udvendig vedligehold for 37.002 kr. Denne udgift er ikke finansieret af Ældre- og Handicapforvaltningen i de overførte driftsmidler jf. byrådsbeslutningen fra april 2017. Der flyttes derfor 37.002 kr. årligt vedrørende forøgelse af driftsudgifterne til træværkstedet på Bregnevej fra Ældre- og Handicapudvalget til By- og Kulturudvalget fra 2020 og fremefter.

Det skal bemærkes, at der er tale om en marginal arealudvidelse på 120 m². I dagsordensagen fra april 2017 er arealreduktionen for samling af Odense Værkstederne opgjort til 44 %. Med denne arealudvidelse er den samlede arealreduktion for Odense Værkstederne 42 %.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2019	2020	2021	2022	2023
Etablering af træværkstedet på Bregnevej	Service	By- og Kulturudvalget		37.002	36.006	37.002	37.002
Etablering af træværkstedet på Bregnevej	Service	Ældre- og Handicapudvalget		-37.002	-37.002	-37.002	-37.002
I alt			0	0	0	0	0

Bilag

Handicaprådets høringssvar

Punkt 3: Bystrategi 2019 til politisk høring i fagudvalg

01.00.05-A00-1-17

Resume

Bystrategi 2019 med strategisk fortælling er byrådets overordnede vision for Odenses udvikling.

Bystrategi 2019 er blevet til i en proces med løbende bearbejdning og tilretning på baggrund af politiske drøftelser i såvel Økonomiudvalget som på byrådets kvartalsmøder.

Økonomiudvalget har besluttet på økonomiudvalgsmødet den 12/3 2019 at sende det endelige udkast til Bystrategi 2019 med strategisk fortælling til drøftelse i Ældre- og Handicapudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget. Udvalgene drøfter det indhold i bystrategien, der er relevant inden for de respektive udvalgs fagområder, og deres kommentarer vil indgå i Økonomiudvalgets behandling af bystrategien på mødet den 24/4 2019.

By- og Kulturudvalget skal derudover beslutte, at høringsfasen samtidig fungerer som forhøring til revision af kommuneplanen. Dette skyldes, at By- og Kulturudvalget har kompetencen for kommuneplanen, og at det er bystrategien der formelt igangsætter forhøringen til kommuneplanen.

Endeligt udkast til Bystrategi 2019 er vedhæftet i skærmvenligt format med gule markeringer, der viser justeringer siden kvartalsmødet.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med Borgmesterforvaltningen til respektive udvalg, at endeligt udkast til Bystrategi 2019 med strategisk fortælling inden for udvalgets fagområde drøftes.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Bystrategi 2019 er byrådets overordnede vision for Odenses udvikling. Den strategiske fortælling koncentrerer og formidler visionen i kort form og fungerer som forord til bystrategien. Bystrategien fungerer samtidig som forhøring til den forestående revision af kommuneplanen.

Ifølge Økonomiudvalgets kompetencefordelingsplan har Økonomiudvalget indstillingsret til byrådet for bystrategien - der udgør Odense Kommunes planstrategi. Derfor skal fagudvalgene drøfte det indhold i bystrategien, der er relevant inden for de respektive udvalgs fagområder. Deres kommentarer vil derefter indgå i Økonomiudvalgets behandling af bystrategien.

I den indledende proces for Bystrategi 2019 med strategisk fortælling er alle partier blevet interviewet. Den 16/8 2018 blev der afholdt en workshop på byrådets kvartalsmøde, hvor indhold og retning i bystrategien blev drøftet.

På økonomiudvalgsmødet den 3/10 2018 blev retning og væsentlige visioner drøftet, og på økonomiudvalgsmødet den 31/10 2018 blev første udkast for Bystrategi 2019 og den strategiske fortælling drøftet. I forlængelse heraf blev materialet bearbejdet yderligere, således at indholdet fik tydelig retning.

På byrådets efterfølgende kvartalsmøde den 19/11 2018 blev de overordnede temaer i bystrategien fastlagt og indholdet ligeledes drøftet i workshops. Her var der endvidere enighed om, at Økonomiudvalget var ansvarlig for den videre bearbejdning af Bystrategi 2019 frem mod byrådets kvartalsmøde den 28/1 2019.

På økonomiudvalgsmødet den 19/12 2018 blev det foreløbige udkast til Bystrategi 2019 drøftet med henblik på tilpasning inden byrådets kvartalsmøde den 28/1 2019.

Efter drøftelsen på byrådets kvartalsmøde den 28/1 2019 og økonomiudvalgsmødet den 12/3 2019 er der udarbejdet et endeligt udkast til Bystrategi 2019. Foruden en række meget små justeringer er der foretaget følgende tilpasninger på baggrund af de to møder:

- Ældres ensomhed og demens og børnenes demografiudvikling er skrevet ind i afsnittet "Alle skal med i fællesskabet".

- Bedre sammenhæng mellem byens største uddannelsesområder og bymidten samt grøn vækst er skrevet ind i afsnittet "Kreativitet og drivkraft".
- Der er indarbejdet pointer om at sikre god tilgængelighed for børn, ældre og mennesker med handicap, skabe gode mødesteder, gode ankomstpunkter og mere grønt i bymidten og at arbejde for at sikre mindre affald i parker og på pladser i afsnittet om "Byudvikling med kvalitet".
- I afsnittet "Bæredygtig mobilitet" er der skrevet eksempler ind på, hvordan vilkårene for fodgængere og cyklister kan styrkes centralt i byen og at bymidten skal indrettes så det bliver let at bo i og bruge byen uden bil. Herudover er tilgængeligheden for mennesker med handicap præciseret, og der er indskrevet en ambition om på sigt at kunne servicere vores største erhvervsområder med kollektiv trafik.
- I afsnittet om "Verdens bedste robotby" er der ændret på rækkefølgen af underafsnittene, mens robotter i byens rum er skrevet ind, og afsnittet om bæredygtighed som tiltrækningsfaktor er udvidet.

Videre proces

Efter den politiske høring i fagudvalgene skal sagen behandles i Økonomiudvalget. Økonomiudvalget vil samtidig behandle fagudvalgenes bemærkninger til bystrategien.

Økonomiudvalget skal desuden indstille til byrådet, at bystrategien vedtages og sendes i offentlig høring i 8 uger fra maj til juli 2019, og at bystrategiens høringsfase fungerer som forhøring til revision af kommuneplanen.

Formålet med høringsfasen er at skabe synlighed omkring Bystrategi 2019 og give borgere og interessegrupper mulighed for at tage del i byens udvikling. Der skal samtidig være mulighed for at komme med input og høringssvar til bystrategien samt til det forestående arbejde med revision af kommuneplanen.

Økonomi

Denne sag har ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning. Realiseringen af elementer af Bystrategi 2019 vil dog have afledte økonomiske konsekvenser og vil således kræve, at der efterfølgende prioriteres midler til gennemførelsen af de prioriterede retninger, som strategien udpeger.

Bilag

Endeligt udkast - Bystrategi 13-03-2019 - skærmvenlig_ markering af ændringer

Punkt 4: Drøftelse af, om der skal søges en pulje fra satspuljen

00.00.00-A00-752-16

Resume

I denne sag indstilles, at udvalget drøfter, om forvaltningen skal samarbejde med en frivillig organisation/forening om at søge en satspulje vedrørende *Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet*.

Som led i satspuljeaftalen på sundhedsområdet for 2019-2022 har Sundhedsstyrelsen udmeldt en pulje, som har til formål at sikre bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet. Det er frivillige organisationer/foreninger, som - i et eventuelt samarbejde med kommuner og regioner - kan ansøge om midler til at igangsætte initiativer.

Der er i perioden 2019-2022 afsat 12,4 mio. kr. I sagsfremstillingen er der en nærmere beskrivelse af formålet med puljen.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, om forvaltningen skal samarbejde med en frivillig organisation/forening om at søge en pulje vedrørende *Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet*.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Formålet med puljen er at understøtte initiativer i civilsamfundet, som har til formål at sikre bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende.

Brugerinddragelse er en afgørende del af indsatsen for mennesker med psykiske lidelser. Brugernes indsigt og medvirken er essentiel for en vellykket behandling og rehabilitering og for en ligeværdig relation mellem fagpersoner og brugere. Inddragelse i eget forløb er dermed med til at øge kvaliteten i indsatsen for mennesker med psykiske lidelser. Patienter, der bliver inddraget, efterlever i højere grad behandlingen, er mere tilfredse med behandlingen og opnår bedre behandlingsresultater. Pårørendeinddragelse kan ligeledes være en væsentlig ressource for patienten/borgeren både i hverdagen og behandlingen, og pårørende er værdifulde samarbejdspartnere, der øger den enkeltes muligheder for at komme sig. Brugerinddragelse på individuelt niveau sker ved, at brugeren bliver inddraget i eget forløb. Dette opnås gennem en vidensdeling mellem brugeren og fagpersonen, så brugernes præferencer, behov og kendskab til egen situation bliver afdækket. Inddragelse dækker også over brugerens mulighed for planlægning af og beslutninger om eget forløb samt mulighed for at kunne handle aktivt i forhold til behandling og håndtering af egen eller den pårørendes sygdom.

Brugere ser indsatserne fra et andet perspektiv end de sundhedsprofessionelle, og gennem systematisk inddragelse kan de derfor være med til at udvikle forløb, som er både værdifulde og effektive. Det er derfor vigtigt, at brugerinddragelsen bliver en veludbygget del af kulturen i alle dele af indsatsen for mennesker med psykiske lidelser.

Økonomi

Der er i perioden for satspuljen på sundhedsområdet 2019-2022 afsat 12,4 mio. kr. til at igangsætte initiativer til bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet.

Såfremt Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb, der overstiger puljens størrelse, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering mellem ansøgerne. I så fald vil Sundhedsstyrelsen uddele midler til de projekter, som bedst lever op til de opstillede krav og betingelser for ansøgningen. Desuden kan det være nødvendigt for Sundhedsstyrelsen at justere det ansøgte beløb i nogle af projekterne. Som udgangspunkt forventer Sundhedsstyrelsen en fordeling af midlerne til 5-7 projekter.

Punkt 5: Drøftelse af udfordringer til budget 2020

00.00.00-A00-38-19

Resume

I denne sag indstilles, at udvalget drøfter udfordringer til budget 2020 samt forslag til anlægsønsker. Sagen bliver ledsaget af et oplæg v/Jeanette Andreasen, stabschef for Økonomi og HR.

Sagen er indledt med at opsummere udvalgets leverancer til budgetbidraget, som kommer til godkendelse den 25/6.

Udvalget skal

- Beskrive, hvordan udvalget vil realisere sin andel af effektiviseringskravet på 0,5 pct.
- Beskrive, hvordan udvalget vil realisere sin andel af administrationsbesparelsen på 60 mio. kr.
- beskrive, hvordan udvalget vil realisere sin andel af de øvrige omprioriteringer til velfærd på 140 mio. kr.
- Udarbejde forslag til anlægsønsker.
- Udarbejde budgettal og bemærkninger.
- Vurdere, hvad Sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen, hvilket skal ske i løbet af efteråret.

Ud fra de nuværende økonomiske rammer er Ældre- og Handicapudvalgets budget 2020 udfordret på to hovedområder. Det første hovedområde er de landsdækkende udfordringer, som er den demografiske udvikling, det nære og sammenhængende sundhedsvæsen samt det specialiserede socialområde. Det andet hovedområde er de udfordringer, som særskilt vedrører ældre- og handicapområdet i Odense. Det er plejeboligområdet, værdighedsmilliardens indsatser og rammeudmeldingens bestillinger.

Udfordringerne er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen. Derudover er der beskrevet tre forslag til anlægsønsker til budget 2020. I bilaget er vedlagt fakta om udfordringerne.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udfordringer til budget 2020 samt forslag til anlægsønsker.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen bliver udfordringerne til budget 2020 samt forslag til anlægsønsker beskrevet.

Den demografiske udvikling (landsdækkende udfordring)

Det hastigt stigende antal ældre sætter allerede nu sit tydelige præg på økonomien. Det skyldes blandt andet, at borgerne lever længere, hvilket gør, at de har flere kroniske sygdomme samt, at flere lever med mere end én kronisk sygdom. Derudover er der flere borgere, som udvikler demens, og endelig gør den høje alder dem naturligt fysiologisk svagere.

De borgere, som har behov for forvaltningens pleje og omsorg, har et stadigt større behov. Det skyldes, at forvaltningen gennem den rehabiliterende tilgang har haft succes med at gøre borgerne mere selvstændige og uafhængige i længere tid. Men når borgerne så får brug for forvaltningens pleje og omsorg, er der tale om borgere med mere væsentlige funktionsnedsættelser, som gør pleje- og omsorgsopgaven kompleks og omfattende.

Derudover er der venteliste til Byhuset, som er et aktivitets- og træningstilbud for hjemmeboende med demens. Byhuset bidrager blandt andet til at vedligeholde de ressourcer, borgere med demens har samtidig med, at man aflaster de pårørende. Byhuset bidrager således til, at borgere med demens har mulighed for at blive i egen bolig. Når Byhuset ikke kan imødekomme efterspørgslen, kan det derfor øge efterspørgslen på plejeboligpladser.

Den demografiske udvikling betyder, at der - ud fra de nuværende økonomiske rammer - bliver behov for ekstra midler til ældre- og handicapområdet i Odense Kommune (se bilag).

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen (landsdækkende udfordring)

Sundhedsvæsenet har over de seneste år arbejdet henimod, at patienter i højere grad behandles, plejes og rehabiliteres ambulant i eget hjem og nærmiljø.

Det er for det første en udvikling, der har fundet sted ud fra hensynet til at være mindre indgribende i den enkelte borgers hverdag, ligesom der bliver en bedre mulighed for at sikre sammenhæng til eventuelle øvrige kommunale indsatser tæt på borgerens hverdagsliv. For det andet giver mere behandling, pleje og rehabilitering af patienter i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen mulighed for en øget specialisering på sygehusene til gavn for borgere med behov for en højt specialiseret indsats, eksempelvis behandling af kræft. For det tredje frigøres kapacitet på sygehusene til at imødekomme et generelt øget behandlingspres.

Udviklingen i sundhedsvæsenet betyder blandt andet færre sengepladser på OUH, hvilket kan lade sig gøre som følge af mere skånsomme behandlingsmetoder, omlægning til ambulante behandling samt mere hjemmebehandling. Det udfordrer Ældre- og Handicapforvaltningen, som allerede nu oplever et øget pres i forhold til at levere mere både grundlæggende sygepleje og kompleks sygepleje (se bilag).

Det specialiserede socialområde (landsdækkende udfordring)

Mange af landets kommuner oplever i stigende grad udfordringer på det specialiserede socialområde. Dette er forårsaget af et øget udgiftspres, som blandt andet skyldes mere specialiserede diagnoser samt ny viden og faglige tilgange, som fordrer nye typer af indsatser.

I Odense Kommune er det særligt på autismeområdet, der er udfordringer. En analyse viser, at Odense Kommune i 2025 vil mangle 25-30 bo- og dagtilbudspladser.

Udfordringerne med manglende pladser betyder, at forvaltningen dels har vanskeligt ved at leve op til kommunens strategi om, at borgere som udgangspunkt skal have et tilbud i Odense Kommune. Dels har vanskeligt ved at leve op til Region Syddanmarks nærhedsprincip, der tilskriver, at borgerne, som udgangspunkt, skal have et botilbud i nær tilknytning til nuværende bolig.

Byrådet godkendte i september 2018 oprettelsen af 10 midlertidige botilbudspladser samt 10 midlertidige dagtilbudspladser til borgere med autisme. De midlertidige pladser har løst en akut udfordring, men er ikke tilstrækkeligt i forhold til den samlede fremtidige udfordring på autismeområdet. I tillæg hertil mangler der også finansiering til selve driften af de ekstra pladser på autismeområdet.

Hvis der ikke oprettes et nyt bo- og dagtilbud til borgere med autisme, vil Odense Kommune være nødt til at købe pladser i andre kommuner, hvilket er svært på grund af den store efterspørgsel efter pladser af denne type. Derudover forventes det at være en dyrere løsning for kommunen.

Foruden autismeområdet har forvaltningen også udfordringer med mangel på pladser på Munkehatten, som er et botilbud for voksne med betydelig og varig nedsat fysisk/psykisk funktionsevne. Aktuelt er der 14 borgere på venteliste til Munkehatten, hvoraf flere bor på dyre tilbud uden for Odense Kommune. Forvaltningen er også i gang med at undersøge om lignende udfordringer med mangel på pladser gør sig gældende i forhold til Hjemmevejlederteamet (bostøtte) og Odense Værkstederne (dag- og beskæftigelsestilbud). Endelig er der udfordringer i forhold til Botilbuddet Fælledvej. Tilbuddet har samme målgruppe som Munkehatten og en venteliste på 4 borgere. Borgerne på Fælledvej bliver der typisk i en længere årrække, hvilket betyder, at der kun i begrænset omfang frigøres plads til borgerne på ventelisten.

Plejecenterområdet

Regnskabet for 2018 viste, at plejecenterområdet havde et merforbrug på 5,8 mio. kr., og forvaltningen forventer, at udfordringerne på området vil fortsætte.

Det skyldes for det første, at finansieringen af klippekortsordningen for beboere på plejecentre sker med midler fra en pulje på plejecenterområdet, som tidligere blev anvendt til, at plejecentre kunne få ekstra økonomisk støtte, når de havde særligt plejekrævende borgere. For det andet fordi budgettet på plejecenterområdet er blevet reduceret som følge af Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammet.

Som følge af regnskabet for 2018 har forvaltningen blandt andet analyseret Odense Kommunes bemanning på plejecentre sammenlignet med andre kommuner (se bilag).

Værdighedsmilliardens indsatser

Til finansloven for 2016 blev der afsat en milliard til at sikre en værdig ældrepleje (den såkaldte værdighedsmilliard). Odenses andel har været på 32 mio. kr., som er tilgået Ældre- og Handicapudvalget.

Værdighedsmilliarden overgår til det samlede bloktilskud i 2020 og overgår derfor normalt til fornyet politisk prioritering (jf. principperne i Økonomisk Strategi). Som del af Budgetforlig 2018 besluttede et flertal af byrådet, at denne praksis særligt skulle overvejes i forhold til værdighedsmilliarden.

Tilgangen til det første oplæg til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2020 i august vil derfor være, at Odenses andel af værdighedsmilliarden på 32 mio. kr. tildeles Ældre- og Handicapudvalget. Da midlerne ikke længere er

øremærket, skal Ældre- og Handicapudvalget beslutte, hvorledes midlerne bedst udmøntes i relation til den demografiske udvikling.

Et vigtigt opmærksomhedspunkt er, at Ældre- og Handicapudvalget siden 2016 *ikke* er blevet kompenseret økonomisk for den demografiske udvikling. En del af værdighedsmilliarden er derfor blevet anvendt til at imødekomme den demografiske udvikling. Hovedparten af midlerne er således blevet anvendt til at ansætte sygeplejersker og fysioterapeuter til det tværfaglige arbejde med borgerne, farmaceuter til sikkerhed og kvalitet i medicinhåndteringen, ekstra personale på plejecentre om aftenen osv. (se bilag).

Værdighedsmilliarden vil blive drøftet på byrådets 2. kvartalsmøde i maj 2019.

Rammeudmeldingens bestillinger

Af rammeudmeldingen fremgår det, at der skal omfordeles penge i Odense Kommunes budget for at løse udfordringen med flere børn og ældre. Det betyder konkret, at udvalget i budgetbidraget skal beskrive, hvordan udvalget vil indfri sin andel af:

- Effektiviseringskravet på 0,5 pct. af servicerammen.
- Administrationsbesparelsen på 60 mio. kr.
- De øvrige omprioriteringer til velfærd på 140 mio. kr.

I forhold til effektiviseringskravet er udvalgets andel på 10,4 mio. kr.

I forhold til administrationsbesparelsen på 60 mio. kr. vil Økonomiudvalget den 15/5 godkende det samlede forslag til administrationsbesparelse og samtidig bestille et budgetbidrag hos udvalgene.

I forhold til de øvrige omprioriteringer til velfærd på 140 mio. kr. vil Økonomiudvalget den 3/4 blive præsenteret for et forslag til genstandsfelter og udvalgsfordelte beløb. Dette vil herefter gå videre til udvalgsdrøftelser, hvor udvalgene vil skulle konkretisere deres del af omprioriteringerne.

Forslag til anlægsønsker til budget 2020

Forvaltningen har følgende tre forslag til anlægsønsker til budget 2020.

Anlægsønsker

Beskrivelse af forslag

Akut mangel på boliger til borgere med autisme

I Odense Kommune vil der i 2025 mangle 25-30 botilbud- og dagtilbudspladser til borgere med autisme. Hvis Odense Kommune skal imødekomme denne udfordring og sikre mennesker med autisme en god hverdag, er det nødvendigt, at der afsættes midler til at oprette et nyt bo- og dagtilbud til borgere med autisme. Byrådet godkendte i 2018 oprettelsen af 10 midlertidige bo- og dagtilbudspladser, som har løst en akut udfordring. Dette er dog ikke tilstrækkeligt til at imødekomme fremtidens behov for flere pladser.

Effekt

Et nyt bo- og dagtilbud til borgere med autisme vil betyde, at Odense Kommune kan mødekomme efterspørgslen på pladser. For Odenses borgere med autisme vil det betyde, at de kan blive i deres hjemby Odense. Hvis ikke der oprettes et nyt bo- og dagtilbud, bliver Odense Kommune nødt til at købe pladser i andre kommuner. Der er dog ingen garanti for, at der kan findes pladser i andre kommuner, da efterspørgslen på pladser til borgere med autisme generelt er stor. Samtidig er køb af pladser i andre kommuner typisk en dyrere løsning.

Uddybning

Odense Kommune har vedtaget en hjemtagelsesstrategi, der betyder, at borgere som udgangspunkt skal gives et tilbud i Odense Kommunes eget regi. Samtidig arbejdes der i Region Syddanmark med at borgerne, som udgangspunkt, skal have et botilbud i nær tilknytning til nuværende bolig. Disse principper, der bl.a. har borgernes livskvalitet for øje samt et hensyn til økonomisk effektivitet, ligger til grund for anlægsønsket.

Mennesker med demens skal bo trygt

Antallet af mennesker med demens i Odense er stigende. Samtidig er det et faktum, at kommunens plejecentre ikke er demensvenlige nok. Dette skaber et akut behov for mere viden om, hvordan de bliver det, så mennesker med demens kan bo trygt og godt. Med anlægsønsket vil Ældre- og Handicapforvaltningen investere i en prototype på et demensvenligt plejecenter, der giver viden og erfaring om emnet. Etableringen af en prototype vil samtidig være i tråd med kommunens demensstrategi om, at Odense skal være i front på demensområdet.

Effekt

Med demensvenlige plejeboliger vil beboerne på plejecentrene opnå en forbedret livskvalitet, bl.a. fordi plejemulighederne bliver bedre, og fordi de fysiske rammer tager højde for de udfordringer, som sygdommen medfører. Med tidssvarende, demensvenlige plejecentre kan Odense Kommune sikre de demente beboere en god og tryk alderdom og de pårørende en tryk hverdag.

Uddybning

Et plejecenter omdannes til en prototype på et demensvenligt plejecenter, både i forhold til borgernes egne boliger og fællesarealerne. Erfaringerne bruges til det videre arbejde med at gøre kommunens plejeboliger demensvenlige. Projektets gennemførelse er afhængigt af en godkendelse på et beboermøde, idet det vil medføre huslejestigninger. Projektforslaget, herunder økonomien, tager udgangspunkt i Ældrecenter Øst.

Sikring af kerneopgaven på ældre- og handicapområdet

For at sikre de mest optimale forudsætninger for, at Ældre- og Handicapforvaltningens medarbejdere kan løse kerneopgaven til størst mulig gavn for borgerne, har udvalget løbende behov for at lave anlægsinvesteringer. Dette kan typisk være forbedringer af botilbud og plejecentre, cykelskure til de udkørende gruppers cykler, opsætning af ladestandere til biler osv. Som praksis er i dag, bliver forvaltningens anlægsinvesteringer finansieret af udvalgets eget budget.

Effekt

De fysiske rammer - for både borgere og medarbejdere - spiller en vigtig rolle i løsningen af forvaltningens kerneopgave. Denne går, med udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang, ud på at støtte voksne mennesker i at leve uafhængige og selvstændige liv.

Uddybning

En løbende pulje til anlægsinvesteringer vil give Ældre- og Handicapforvaltningen mulighed for løbende at planlægge udviklingen af de fysiske rammer på to prioriterede områder.

1. I forhold til at støtte borgernes rehabilitering, trivsel og livskvalitet.
2. I forhold til at give medarbejderne de bedste forudsætninger for at støtte borgernes rehabilitering, trivsel og livskvalitet.

Proces for udvalgets bidrag til budget 2020

Den videre proces med udarbejdelse af udvalgets budgetbidrag er, som følger.

Dato for møde i Ældre- og Handicapudvalget

Aktivitet

26/3	Udvalget drøfter udfordringer til budget 2020 samt anlægsønsker
9/4	Udvalget drøfter udfordringer til budget 2020 samt krav til i effektiviseringsstrategien
7/5	Drøftelse af udvalgets bidrag til budget 2020
21/5	Drøftelse med Forvaltningsudvalget af udvalgets bidrag til budget 2020
25/6	Godkendelse af bidrag til budget 2020

Økonomi

Se sagsfremstilling.

Bilag

Fakta om udfordringer til budget 2020

Punkt 6: Drøftelse af et nyt myndighedssnit for de mest udsatte borgere mellem Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

00.16.02-P20-1-19

Resume

Odense Kommune har en ambition om at skabe bedre sammenhæng for de mest udsatte borgere. Tidligere har intelligenskvotient (IQ) eller psykiatrisk diagnose afgjort, hvilke borgere der skal have indsatser i henholdsvis Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Det medfører, at borgerens ressourcer ikke i tilstrækkelig grad bliver omdrejningspunkt for indsatsen, og det skaber usmidige arbejdsgange mellem forvaltningerne.

Derfor ønsker forvaltningerne, at borgernes beskæftigelsessituation fremover skal afgøre, hvem der koordinerer borgerens indsats på det specialiserede socialområde. Er man førtids- eller folkepensionist, vil borgerens indsats blive koordineret i Ældre- og Handicapforvaltningen. Har man en aktiv uddannelses- eller beskæftigelsesindsats, så vil indsatsen blive koordineret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Med den nye praksis sikrer vi, at borgerne får en bedre og mere koordineret indsats på tværs af social- og beskæftigelsesområdet. Samtidig tager vi et vigtigt skridt mod i højere grad at leve op til intentionen bag den kommende sammenhængsreform "Sammen med borgeren".

Det ændrede myndighedssnit vil medføre en ændret økonomisk fordeling mellem forvaltningerne. Det vil også medføre, at nogle borgere vil skifte sagsbehandler og at nogle medarbejdere vil skifte arbejdssted. Derfor vil Sammenhængende Borgerforløb efter den politiske drøftelse etablere en proces for at håndtere de konsekvenser, det ændrede snit bevirker.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen og **Beskæftigelses- og Socialforvaltningen** indstiller til de respektive udvalg, at udvalgene drøfter det ændrede myndighedssnit mellem de to forvaltninger.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

På det specialiserede socialområde tildeles myndighedsansvaret i dag på baggrund af den enkelte borgers intelligenskvotient (IQ) eller psykiatriske diagnose. Det har vist sig at skabe nogle u hensigtsmæssige konsekvenser, som hos borgerne kan opleves som mangelfuld koordinering på tværs af forvaltningerne og en usammenhængende indsats på social- og beskæftigelsesområdet. Chefer og ledere på området har derfor set ind i, hvordan man kan sikre bedre sammenhæng for udsatte borgere ved at sætte tilknytning til arbejdsmarkedet i centrum.

For borgeren betyder ændringen følgende:

- At borgere der modtager indsatser efter serviceloven og som har en beskæftigelsessag kun vil have én sagsbehandler med ansvar for begge indsatser. Det skaber bedre sammenhæng.
- At borgere med komplekse problemer vil få en bedre og mere integreret indsats (herunder en fælles retning for social- og beskæftigelsesindsatsen). Det flugter med intentionen bag reformudspillet "Sammen med borgeren".
- En forventet positiv påvirkning på borgerens livskvalitet grundet øget arbejdsmarkedstilknytning.
- Mere tid til borgeren grundet en enklere og hurtigere sagsbehandling.
- At kerneopgaven og fagligheden kommer i fokus.

Ændringen ønskes sat i værk fra den 1/1 2020. Sagen er derfor på dagsordenen i Ældre- og Handicapudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget. Da et ændret snit vil ændre på fordeling af borgere, opgaver, ansvar, personale og økonomi mellem de to forvaltninger, er der kørt en MED-proces. Sagen har også været til høring i Udsatterådet og Handicaprådet. Tilbagemeldingerne er vedlagt som bilag. Efter en politisk proces vil Sammenhængende Borgerforløb etablere en proces, som tager højde for tilbagemeldingerne.

Udvalgene vil på mødet få en gennemgang af formål, konsekvenser og opmærksomhedspunkter ved et nyt snit, herunder flytning af borgere, medarbejdere og budget mellem de to forvaltninger.

Økonomi

Der forventes overført budget på ca. 48,7 mio. kr. (ca. 18 medarbejdere) fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og ca. 4,7 mio. kr. (ca. 4 medarbejdere) fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen til Ældre- og Handicapforvaltningen. Økonomi og medarbejdere er beregnet på baggrund af regnskabsåret 2017 og antal unikke borgere pr. januar 2018. Alle data bliver genberegnet på et opdateret datagrundlag i 2019, inden ikrafttrædelse af et ændret snit.

Bilag

Bilag - Fælles møde og ekstraordinært FU BSF vedr. ny organisering mellem BSF og ÆHF (sammenhængende

Bilag - Fælles møde og ekstraordinært FU ÆHF vedr. ny organisering mellem BSF og ÆHF (sammenhængende

Bilag - Høringssvar Handicaprådet 25.02.2019

Bilag - Høringssvar fra Udsatterådet 27.02.2019

Punkt 7: Orientering om et nyt tilsyn ved navn Ældretilsynet

29.00.00-K09-1-18

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om, at der er kommet et nyt tilsyn ved navn Ældretilsynet.

Tilsynet er en forsøgsordning, der udspringer af Sats-puljeaftalen for 2018-21 og løber frem til udgangen af 2021. Det erstatter hverken det nuværende kommunale tilsyn på ældreområdet eller Styrelsen for Patientsikkerheds sundhedsfaglige tilsyn. Ældretilsynet skal alene ses som et supplement til de eksisterende tilsyn og vil gælde alle kommuner.

Formålet med Ældretilsynet er at hjælpe kommunerne med at sikre den fornødne kvalitet i den personlige hjælp, omsorg og pleje til de ældre. Tilsynet bliver udført af Styrelsen for Patientsikkerhed og er et uvildigt tilsyn, der skal bidrage til læring og udvikling af de social- og plejefaglige indsatser på ældreområdet. Herunder for eksempel personlig og praktisk hjælp og madservice.

Overblik over tilsyn på ældre- og handicapområdet

Med det nye Ældretilsyn er der nu 4 forskellige typer af tilsyn på ældre- og handicapområdet. Nedenfor er der oversigt, og i bilaget er der en detaljeret oversigt.

Type af tilsyn	Formål	Hvor ofte	Hvilke områder er omfattet af tilsynet
Socialtilsyn	At sikre, at borgerne får en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med indsatsen efter serviceloven	Mindst 1 gang årligt	Alle kommunale, private og selvejende døgntilbud (inkl. deres dagtilbud) Eksempler: Munkehatten, Bjørnemosen, Dania, Sedenhuse, Bjerpegårdshaven.
Uanmeldte kommunale tilsyn	At sikre at alle får den hjælp, som de har krav på. Og derudover at medvirke til en løbende udvikling af kvaliteten i indsatserne	Mindst 1 gang årligt på døgntilbuddene. Hvert 2. år på dagtilbuddene.	Alle kommunale og private leverandører og selvejende institutioner. Herunder plejeboliger, leverandører af praktisk bistand og/eller personlig pleje, dagtilbud (Marienlund, Byhuset/Fristedet, lokalcenter Rosengården, Dyruphus, Odense Værkstederne, Tarup gl. Præstegård, SIKO, PRO 4)
Risikobaserede tilsyn	At vurdere patientsikkerheden på arbejdsstedet. Endvidere at sikre læring hos sundhedspersonalet	Stikprøver på udvalgte steder - i gennemsnit udvælges 10 procent af vore tilbud årligt ud fra en løbende vurdering af, hvor der kan være størst risiko for patienternes sikkerhed.	Alle kommunale og private arbejdssteder, hvor der arbejder autoriserede sundhedspersoner eller personer, der varetager opgaver på disses delegering. Følgende steder i Ældre- og Handicapforvaltningen er omfattet af det risikobaserede tilsyn: hjemmeplejegrupper, hjemmesygeplejegrupper, Sygeplejeklinikker, midlertidige pladser, plejeboliger, ernæringsfagligt team, patientrettet forebyggelse, akutteam, genoptræningscentre, botilbud og støttecentre.
Ældretilsyn	At bidrage til læring til gavn for kvaliteten i den social- og plejefaglige indsats til ældre	Der vil årligt blive ført tilsyn på 10 procent af alle relevante enheder indenfor ældreområdet.	Hjemmepleje, midlertidige pladser, plejehjem. Tilsynet tager - modsat det uanmeldte kommunale tilsyn - ikke stilling til de afgørelser kommunen har truffet om tildeling af hjælp til borgerne eller kommunens kvalitetsstandarder.

Bilag

Oversigt over forskellige typer af tilsyn

Punkt 8: Orientering om opsamlingsrapport for uanmeldte tilsyn på plejecentre

27.00.00-K09-8-18

Resume

I denne sag bliver udvalget orienteret om en ekstern opsamlingsrapport for de uanmeldte tilsyn på plejecentrene og Lysningen, som har midlertidige pladser. Rapporten er udført af det private firma BDO på vegne af Odense Kommune og vedlagt som bilag.

Samlet set tegner der sig igen i år et fint billede af forholdene på plejecentrene og de midlertidige pladser.

2 plejecentre har opnået vurderingen *Særdeles tilfredsstillende*. Denne vurdering afspejler tilsynets bedømmelse af forholdene på plejecentrene som fremragende og eksemplariske. Her har tilsynet konstateret ingen, få eller mindre væsentlige mangler, som let vil kunne afhjælpes.

19 plejecentre og de midlertidige pladser har opnået bedømmelsen *Meget tilfredsstillende*. Denne bedømmelse opnås, når forholdene kan karakteriseres ved at være gode og tilstrækkelige, og hvor tilsynet har konstateret få mangler, som relativt let vil kunne afhjælpes.

6 plejecentre har fået vurderingen *Tilfredsstillende*, som gives, når forholdene kan karakteriseres som tilstrækkelige, og hvor der er konstateret flere mangler, som vil kunne afhjælpes ved en målrettet indsats.

1 plejecenter har fået vurderingen *Mindre tilfredsstillende*, hvilket skyldes, at forholdene på flere områder kan karakteriseres som utilstrækkelige, og hvor der er konstateret en del mangler, som det vil kræve en bevidst og målrettet indsats at afhjælpe. Det er særligt dokumentationen, som tilsynet vurderer kan karakteriseres som mindre tilfredsstillende som følge af en del mangler i forhold til beboernes aktuelle behov og indsats i den daglige pleje. Der er lavet en handleplan for det pågældende plejecenter.

Opgørelse over vurderingerne for 2016, 2017 og 2018

I tabellen er der en opgørelse over vurderingerne fra de seneste 3 år.

	Særdeles tilfredsstillende	Meget tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Mindre tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende
2016	1	14	12	1	0
2017	4	14	8	2	0
2018	2	19	6	1	0

Bilag

Opsamlingsrapport for plejecentre 2018

Punkt 9: Orientering om Socialtilsynets tilsyn

27.00.00-K09-3-19

Resume

I denne sag bliver Ældre- og Handicapudvalget orienteret om Socialtilsynets tilsyn på Rømersvej, Sedenhuse og Poppelhaven.

Tilsynsrapporterne indeholder Socialtilsynets bedømmelse og vurdering af, om tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse.

Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre, at borgeren ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Socialtilsyn Syds samlede vurdering for hvert af de tre tilbud er, *"at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet jf. lov om socialtilsyn §6"*.

Tilsynsrapporterne er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport- Poppelhaven

Tilsynsrapport- Sedenhuse

Tilsynsrapport - Rømersvej

Punkt 10: Orientering om Ankestyrelsens principafgørelse vedr. hjemmehjælp mv.

27.36.04-G01-2-19

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om, at Ankestyrelsen har truffet en principafgørelse om hjemmehjælp, hovedrengøring og omfattende oprydning.

Baggrunden for principafgørelsen er to konkrete sager, som Ankestyrelsen har behandlet, og som de har vurderet krævede en principafgørelse. Ankestyrelsens principafgørelse fastslår,

- At "større oprydningsopgaver" og "hovedrengøring" er omfattet af serviceloven.
- At det skal være muligt at få bevilget hjælp til "omfattende oprydning" og "hovedrengøring" i kommunens kvalitetsstandard.
- At det beror på en konkret vurdering af borgerens behov, om en "omfattende oprydning" og/eller "hovedrengøring" er en nødvendig praktisk opgave.

Ankestyrelsens principafgørelse betyder for det første, at udvalget i den nærmeste fremtid vil få serviceniveauet for "hjemmehjælp, hovedrengøring og omfattende oprydning" til politisk behandling i udvalget. I perioden frem til udvalgets behandling af nyt serviceniveau, vil forvaltningens afgørelser blive truffet ud fra en tilgang om, at særligt hovedrengøring og omfattende oprydning kun bevilges i de helt ekstraordinære tilfælde, hvor den normale rengøring ikke er tilstrækkelig. Typisk vil der være tale om situationer, hvor oprydningen og/eller hovedrengøringen er en nødvendig forudsætning for, at borger ikke bliver udsat af sin bolig og/eller, at forvaltningen kan levere personlig hjælp og pleje samt praktisk bistand. I forhold til omfanget af rengøringen tages der udgangspunkt i, at boligen skal fremstå i en sådan stand, at borgeren ikke bliver sat ud af boligen, og at det er muligt og sundhedsmæssigt forsvarligt for borger og personale at opholde sig i boligen.

Principafgørelsen vil betyde, at anslået cirka 50 borgere årligt vil få ret til én "omfattende oprydning" eller "hovedrengøring" efter serviceloven. Det betyder en anslået udgift på 135.000 kr. for Ældre- og Handicapudvalget.

Hvad er en principafgørelse?

En principafgørelse er en såkaldt bindende retskilde, som kommuner skal bruge, når de afgør tilsvarende sager. Ankestyrelsens principafgørelser er en rettesnor for senere afgørelser i kommunerne. Det er Ankestyrelsen, som vurderer, om en afgørelse er så principiel eller generel, at den skal blive til en principafgørelse. Det sker for eksempel, hvis en sag rejser spørgsmål, om en lovregel er rigtigt anvendt. Det kan også være, hvis Ankestyrelsen vurderer, at en afgørelse får betydning for praksis på et område.

Punkt 11: Orientering om status på frikommuneforsøget om tilkøbsydelse

27.00.00-P08-1-17

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen, om status på frikommuneforsøget *Styrket valgfrihed til borgeren gennem mulighed for tilkøbsydelse hos offentlig leverandør*.

Frikommuneforsøget betyder, at forvaltningen siden 1/10 2018 har kunnet tilbyde borgerne tilkøbsydelse i form af eksempelvis rengøring. Målgruppen er dels hjemmeboende borgere, som er visiteret til personlig pleje og/eller praktisk bistand. Dels borgere, som bor på plejecenter eller botilbud. Formålet med frikommuneforsøget er blandt andet at give de borgere - der har valgt den kommunale leverandør - fleksibilitet og sammenhæng i service, hjælp og eventuelt tilkøbsydelse. Timeprisen for tilkøbsydelse er 392 kr.

Forvaltningen har i forbindelse med opstarten af forsøget informeret alle borgere, som er visiteret til personlig pleje og/eller praktisk bistand om muligheden for tilkøbsydelse. Derudover får alle nye borgere også information om muligheden. I bilaget er vedlagt den pjece, som borgeren får.

Status pr. 1/3 2019 er, at 8 ud af ca. 3.500 borgere har gjort brug af muligheden for tilkøbsydelse. De 8 borgere har til sammen købt 10,5 timer, som primært er brugt på rengøring.

Status svarer til de erfaringer andre kommuner har haft i et tidligere frikommuneforsøg om tilkøbsydelse, og som er beskrevet i en sag fra den 20/3 2018, hvor udvalget godkendte typen af tilkøbsydelse.

Baggrund for frikommuneforsøget

Byrådet godkendte den 6/9 2017 Odense Kommunes deltagelse i frikommuneforsøget. Det overordede formål med frikommuneforsøget er at ligestille kommunale og private hjemmeplejeleverandører ved at give kommunerne mulighed for at tilbyde tilkøbsydelse som for eksempel rengøring. Tidligere har det kun været private leverandører, som har haft denne mulighed.

Frikommuneforsøget er en del af frikommunenetværket *Mere sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder*, som består af Esbjerg, København, Randers, Aarhus og Odense.

Bilag

Pjece til borgere

Punkt 12: Orientering om revision af BPA-ordning

85.00.00-K01-2-18

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om en ekstern lovpligtig revision af BPA-ordningen. BPA er en forkortelse for Borgerstyret Personlig Assistance, og er en ordning som betyder, at borgere med betydelig og varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse selv kan ansætte en hjælper.

Revisionen vurderer samlet, *"at Odense Kommune har en hensigtsmæssig organisering og styring af BPA-området, der i tilfredsstillende grad kan sikre en effektiv ledelse, styring og sparsommelig drift af BPA-området"*.

Dog bemærker revisionen,

1. at der ikke udarbejdes regnskaber for de borgere, som Odense Kommune varetager lønadministration for
2. at der ikke tilbydes § 141-handleplaner til alle borgere, men at der i stedet skrives handleplaner i borgernes plan.

I forhold til punkt 1 har forvaltningen hele tiden haft en løbende kontrol af udgifterne for hver enkelt borger med en BPA-ordning, og udarbejder desuden en samlet opgørelse af udgifterne ved årets afslutning. Fremadrettet får forvaltningen iværksat tiltag, som opfylder kravet fra revisionen.

I forhold til punkt 2 har Myndighed implementeret revisionens anbefalinger om at tilbyde § 141-handleplaner til borgere med BPA ordning i henhold til § 96 i serviceloven. Det er lagt ind i opfølgingspraksis og det noteres, hvorvidt borger har takket ja eller nej til handleplan. Myndighed vil implementere en lignende praksis hos de borgere, der har bevilget en BPA-ordning i henhold til § 95 i serviceloven.

Anbefaling fra revisionen vedrørende arbejdsbonorar

Som en del af revisionen bliver det bemærket, at Odense Kommune med fordel kan overveje niveauet for arbejdsgiverhonoraret, da dette vurderes værende relativt højt sammenlignet med andre kommuner. Udvalget vil på den baggrund få en sag om nyt arbejdsgiverhonorar til politisk behandling senere på året.

Bilag

Revisionsrapport

Punkt 13: Aktuelle sager

00.00.00-A00-613-18

Resume

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejecenter Øst den 14/2 2019.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Næsbyhus den 21/2 2019.
- Opfølgning på udmøntingen af budget 2019 (bestilling fra udvalget).
- Opfølgning på nedlæggelse af Hjaltese plejecenter (bestilling fra udvalget)
- Gennemgang af sag på Havebæk plejecenter

Bilag

Referat af Kontaktudvalgsmøde på Plejecenter Øst den 14. februar 2019.

Referat af kontaktudvalgsmøde på NæsbyHus den 21. februar 2019

Punkt 14: Forslag fra Gruppe A vedrørende Udfordring omkring kendskab til økonomien ved kviklån - og manglende oplysning herom

00.00.00-A00-181-19

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2, stk. 2, i Ældre- og Handicapudvalgets forretningsorden ønsker Claus Skjoldborg Larsen og Socialdemokratiet følgende forslag optaget på dagsordenen for Ældre- og Handicapudvalgets møde den 26/3:

I Socialdemokratiet ønsker vi at få forvaltningen til at belyse omfanget af problemer med kviklån og gæld for udsatte, handicappede, syge borgere i Odense Kommune, og hvilke muligheder vi som kommune har for at forebygge og hjælpe disse borgere.

Psykisk handicappede, udviklingshæmmede, misbrugere og ganske almindeligt unge mennesker har vanskeligt ved at gennemskue betingelser og konsekvenser ved kviklån.

Risikoen er stor for at blive fanget i en negativ gældsspiral, hvor de i mange år af deres liv kan blive sat økonomisk skakmat, grundet hvad der for et kort øjeblik, lød som en nem adgang til hurtige penge. Det har ligeledes været et kendt problem, at bander og andre kriminelle har brugt en model omkring kviklån, hvor de indhenter dummebøder eller gæld, ved at tvinge svage eller bange borgere til at optage disse lån til at betale afdrage til de kriminelle.

Mange af de virksomheder, der står bag kviklån, synes at lukrere på de manglende krav om gennemsigtighed i lånevilkår, og udviser sjældent etisk ansvar overfor et kundesegment, der kan rumme en stor del borgere, der ikke er rustet til at forstå konsekvenserne ved disse lån. Vi mener derfor, at vi som kommune, har et ansvar for at sikre effektiv og målrettet oplysning til disse sårbare grupper i samfundet, således vi kan undgå borgere blive dybt forgældede og økonomisk låste.

Et forslag kunne være, at der etableres et samarbejde med den Frie Rådgivning, der efter behov gøres mere tilgængeligt for alle borgere i kommunen, samt at der udarbejdes en informationskampagne, der medvirker til at synliggøre faldgruber og risici ved disse kviklån og andre forretningsformer, hvor der bliver udbudt lån til urimeligt høje ÅOP.

Indstilling fra forslagsstiller

I Socialdemokratiet ønsker vi at få forvaltningen til at belyse omfanget af problemer med kviklån og gæld for udsatte, handicappede, syge borgere i Odense Kommune, og hvilke muligheder vi som kommune har for at forebygge og hjælpe disse borgere.

Forvaltningens belysning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede i efteråret 2017 kviklån og lånevilkår i forbindelse med sager om enkeltydelse. På møde den 10/10 2017 besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget, at forvaltningen i vurderingen af borgernes mulighed for at optage lån øger fokus på vejledning om muligheden for økonomisk rådgivning. I den forbindelse besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget også at rette henvendelse til Beskæftigelsesministeren og Børne- og Socialministeren samt Social-, Indenrigs- og Børneudvalget og Beskæftigelsesudvalget. Henvendelsen var en opfordring til at ændre lovgivningen og Ankestyrelsens praksis, så kommunen med hjemmel i lovgivningen kan tage hensyn til lånevilkårene. Beskæftigelsesministeren sendte svar til Odense Kommune og fandt i svaret ikke grundlag for at ændre de nuværende regler på området. I svaret henviste Beskæftigelsesministeren til kommunens generelle vurdering af ansøgernes individuelle økonomiske forhold – herunder rådighedsbeløb og formue.

Sagen henhører under Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.

Under forudsætning af, at udvalget ønsker at arbejde videre med forslaget, kan forvaltningen afdække omfang og beskrive handlemuligheder til udvalgsmødet den 21/5 2019.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender følgende forslag til beslutning:

Ældre- og Handicapforvaltningen bedes udarbejde en sag, der undersøger omfanget af problemstillingen for Ældre- og Handicapforvaltningens målgruppe. Og på baggrund af undersøgelsen komme med forslag til initiativer i forhold til målgruppen, der medvirker til at synliggøre og forebygge faldgruber og risici ved kviklån og andre forretningsformer, hvor der bliver udbudt lån til høje ÅOP.

Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen stemmer imod forslaget.